

POSLOVNIK PUČKOG PRAVOBRANITELJA

(Neslužbeni pročišćeni tekst – „Narodne novine“, br. 99/13, 100/20 i 19/23)

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Poslovníkom pučkoga pravobranitelja uređuje se, sukladno Zakonu o pučkom pravobranitelju, unutarnje ustrojstvo Ureda pučkoga pravobranitelja, postupanje i način rada pučkoga pravobranitelja i njegovih zamjenika, način planiranja i obavljanja poslova, metodologija izrade godišnjeg i posebnih izvješća, djelokrug i broj članova Savjeta za ljudska prava pučkoga pravobranitelja te druga pitanja od važnosti za obavljanje poslova pučkoga pravobranitelja.

Članak 2.

(1) Primjenom Poslovnika osigurava se uredno i pravovremeno obavljanje poslova pučkoga pravobranitelja.

(2) Pučki pravobranitelj tumači odredbe ovoga Poslovnika i daje upute za njegovu primjenu te brine o njegovoj pravilnoj primjeni.

Članak 3.

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u Poslovníku korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. UNUTARNJE USTROJSTVO UREDA PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 4.

(1) Uredom pučkoga pravobranitelja upravlja pučki pravobranitelj.

(2) Poslovi iz djelokruga pučkoga pravobranitelja obavljaju se u Uredu pučkoga pravobranitelja u kojem se, za pojedina područja rada ustrojavaju unutarnje ustrojstvene jedinice.

Pečat i znak pučkoga pravobranitelja

Članak 5.

(1) Pučki pravobranitelj ima pečat okruglog oblika promjera 37 mm, koji se sastoji od grba Republike Hrvatske smještenog u sredini ispod kojega su u luku ispisane riječi: »Pučki pravobranitelj Republike Hrvatske«, a stavlja se na sva pismena pučkoga pravobranitelja koja se otpremaju iz Ureda.

(2) Pečat pučkoga pravobranitelja koji se koristi za financijsko poslovanje Ureda, oblika i sadržaja istovjetnog onom iz stavka 1. ovog članka, ima promjer 24 mm.

Stručna služba pučkoga pravobranitelja

Članak 6.

(1) Stručne poslove pučkog pravobranitelja obavljaju službenici koji ispunjavaju zakonom propisane uvjete za raspoređivanje na radna mjesta predviđena Pravilnikom o unutarnjem redu Ureda pučkog pravobranitelja.

(2) Broj službenika i stručni uvjeti koje moraju ispuniti utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjem redu, sukladno odredbama posebnog zakona o državnim službenicima.

Članak 7.

(1) Kao unutarnje ustrojstvene jedinice nadležne za obavljanje poslova pojedinih područja rada iz djelokruga pučkog pravobranitelja, ustrojavaju se službe i to:

1. Služba za zaštitu ljudskih prava,
2. Služba za osobe lišene slobode i Nacionalni preventivni mehanizam,
3. Služba za suzbijanje diskriminacije,
4. Služba za zaštitu prijavitelja nepravilnosti
5. Služba za komunikaciju, suradnju i promicanje ljudskih prava,
6. Služba za opće poslove.

(2) Pučki pravobranitelj može, zbog prirode i načina obavljanja poslova unutar službe ustrojiti unutarnje ustrojstvene jedinice za pojedine vrste međusobno povezanih područja ili za pojedine poslove čije obavljanje zahtijeva određeni stupanj samostalnosti.

Služba za zaštitu ljudskih prava

Članak 8.

Služba za zaštitu ljudskih prava:

- postupa po pritužbama građana
- izrađuje nacрте prijedloga za pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka,
- izrađuje nacрте preporuka, mišljenja, prijedloga i upozorenja,
- sudjeluje u izradi nacрта godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- priprema nacрте akata kojima se potiču izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na zaštitu ustavnih i zakonskih prava građana,
- priprema nacрте zahtjeva za pokretanje postupka ocjene suglasnosti zakona s Ustavom i ocjenu suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonima,
- prati ostvarivanje zaštite ljudskih prava i sloboda te daje pučkom pravobranitelju mišljenja i prijedloge radi upozoravanja javnosti na pojave njihovih povreda,

- pregledava mjesta u kojima su smještene ili borave pojedine skupine čija prava i slobode štiti pučki pravobranitelj te izrađuje izvješća o obavljenom pregledu,
- prati, analizira i potiče usklađivanje zakona i drugih propisa s međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama, koje je prihvatila Republika Hrvatska, i praksom relevantnih tijela, pravnom stečevinom Europske unije te domaćom, europskom i međunarodnom sudskom praksom,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Služba za osobe lišene slobode i Nacionalni preventivni mehanizam

Članak 9.

(1) Služba za osobe lišene slobode i Nacionalni preventivni mehanizam:

- postupa po pritužbama osoba lišenih slobode ili osoba kojima je ograničena sloboda kretanja,
- izrađuje nacрте prijedloga za pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka,
- izrađuje nacрте preporuka, mišljenja, prijedloga i upozorenja,
- sudjeluje u izradi nacрта godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- priprema nacрте akata kojima se potiču izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na zaštitu ustavnih i zakonskih prava osoba lišenih slobode ili osoba kojima je ograničena sloboda kretanja,
- priprema nacрте zahtjeva za pokretanje postupka ocjene suglasnosti zakona s Ustavom i ocjenu suglasnosti drugih propisa s ustavom i zakonima,
- prati ostvarivanje zaštite ljudskih prava osoba lišenih slobode ili osoba kojima je ograničena sloboda kretanja i nacрте mišljenja i priopćenja za javnost radi upozoravanje javnosti na pojave njihovih povreda,
- pregledava mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode ili osobe kojima je ograničena sloboda kretanja te izrađuje izvješća o obavljenom pregledu,
- prati, analizira i potiče usklađivanje zakona i drugih propisa s međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska, pravnom stečevinom Europske unije te domaćom, europskom i međunarodnom sudskom praksom.

(2) Sukladno ovlastima propisanim posebnim zakonom, Služba za osobe lišene slobode i Nacionalni preventivni mehanizam obavlja i poslove:

- redovitih i kontrolnih obilazaka mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja te izrade zapisnika i izvješća o obavljenom obilasku,
- izrade nacрта preporuka nadležnim tijelima vlasti i ustanovama radi poboljšavanja postupanja prema osobama lišenim slobode i uvjeta u kojima se one nalaze radi sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,

- izrade nacarta prijedloga i primjedbi na zakone i druge propise te na nacрте zakona i drugih propisa radi promicanja zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- suradnje s Pododborom Ujedinjenih naroda za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja te drugim međunarodnim institucijama i udruženjima koje se bave sprečavanjem mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- izrade nacarta godišnjeg izvješća u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Služba za suzbijanje diskriminacije

Članak 10.

(1) Služba za suzbijanje diskriminacije:

- postupa po pritužbama građana,
- izrađuje nacрте prijedloga za pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka,
- izrađuje nacрте preporuka, mišljenja, prijedloga i upozorenja,
- sudjeluje u izradi nacрта godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- priprema nacрте akata kojima se potiču izmjene zakona i drugih propisa vezano za zaštitu od diskriminacije te predlaže Vladi Republike Hrvatske odgovarajuća strateška rješenja,
- priprema nacрте zahtjeva za pokretanje postupka ocjene suglasnosti zakona s Ustavom i ocjenu suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonima,
- prati pojave diskriminacije te izrađuje nacрте mišljenja i priopćenja za javnost radi upozoravanja javnosti na pojave diskriminacije,
- u skladu sa posebnim zakonom prikuplja i analizira statističke podatke o slučajevima diskriminacije,
- pregledava mjesta u kojima su smještene ili borave pojedine, posebno osjetljive skupine za čiju je zaštitu od diskriminacije nadležan pučki pravobranitelj te izrađuje izvješća o obavljenom pregledu,
- prati, analizira i potiče usklađivanje zakona i drugih propisa s međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska, i praksom relevantna tijela, pravnom stečevinom Europske unije te domaćom, europskom i međunarodnom sudskom praksom,
- u pitanjima suzbijanja diskriminacije surađuje sa socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, crkvama i vjerskim organizacijama te Savjetom za nacionalne manjine i posebnim pravobraniteljima,

- surađuje s vladinim tijelima i tijelima državne vlasti, međunarodnim organizacijama, akademskim institucijama, tijelima za suzbijanje diskriminacije i promicanje jednakosti te s Europskom mrežom tijela za suzbijanje diskriminacije i promicanje jednakosti.

(2) Sukladno ovlastima propisanim posebnim zakonom, Služba za suzbijanje diskriminacije:

- organizira i provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe,
- izrađuje nacрте optužnih prijedloga i drugih podnesaka te obavlja druge radnje u prekršajnim postupcima koje pokreće pučki pravobranitelj,
- izrađuje nacрте tužbi i drugih podnesaka te obavlja druge radnje u postupcima koje pučki pravobranitelj može pokrenuti kada je postupanjem tuženika povrijeđeno pravo na jednako postupanje većeg broja osoba,
- izrađuje nacрте podnesaka te obavlja druge radnje u postupcima u kojima se pučki pravobranitelj može uključiti kao umješać na strani tužitelja diskriminacije,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Služba za zaštitu prijavitelja nepravilnosti

Članak 10.a

(1) Služba za zaštitu prijavitelja nepravilnosti:

- postupa po prijavama prijavitelja nepravilnosti,
- izrađuje nacрте prijedloga za pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka,
- izrađuje nacрте preporuka, mišljenja, prijedloga, upozorenja i izvješća,
- sudjeluje u izradi nacрта godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- priprema nacрте akata kojima se potiču izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na zaštitu ustavnih i zakonskih prava prijavitelja nepravilnosti te predlaže Vladi RH odgovarajuća strateška rješenja,
- priprema nacрте zahtjeva za pokretanje postupka ocjene suglasnosti zakona s Ustavom i ocjenu suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonima,
- prati ostvarivanje zaštite ustavnih ili zakonskih prava prijavitelja nepravilnosti te izrađuje nacрте mišljenja, prijedloga i priopćenja za javnost radi upozoravanja javnosti na pojave njihovih povreda,
- prati, analizira i potiče usklađivanje zakona i drugih propisa s međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama, koje je prihvatila Republika Hrvatska, i praksom relevantnih tijela, pravnom stečevinom Europske unije te domaćom, europskom i međunarodnom sudskom praksom,
- surađuje s vladinim tijelima i tijelima državne vlasti, međunarodnim organizacijama, akademskim institucijama i organizacijama civilnog društva u cilju učinkovite i sveobuhvatne zaštite i promicanja prava prijavitelja nepravilnosti,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

(2) Sukladno ovlastima propisanim posebnim zakonom, Služba za zaštitu prijavitelja nepravilnosti:

- vodi evidenciju o svakoj zaprimljenoj prijavi nepravilnosti,
- u razumnom roku i na siguran način prosljeđuje prijave o nepravilnostima tijelima ovlaštenim za postupanje prema sadržaju prijave,
- prosljeđuje informacije iz prijave nepravilnosti nadležnim institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Europske unije radi provođenja daljnje istrage, ako je tako predviđeno pravom Europske unije ili nacionalnim pravom,
- daje opće pravne informacije o postupcima prijavljivanja i javnog razotkrivanja nepravilnosti te o zaštiti prava u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno prijavljivanje nepravilnosti i zaštita prava prijavitelja nepravilnosti,
- priprema nacrt općih informacija o primitku prijava i daljnjem postupanju na temelju njih te druge opće informacije relevantne za podnošenje prijava i zaštitu prava prijavitelja nepravilnosti koje se objavljuju na mrežnim stranicama pučkog pravobranitelja, u zasebnom, lako prepoznatljivom i lako dostupnom odjeljku,
- čuva identitet prijavitelja nepravilnosti i podatke zaprimljene u prijavi od neovlaštenog otkrivanja odnosno objave drugim osobama, osim ako to nije suprotno nacionalnom pravu ili prijavitelj pristane na otkrivanje tih podataka,
- prikuplja podatke o prijavama nepravilnosti zaprimljenim od strane povjerljivih osoba,
- izrađuje nacрте optužnih prijedloga i drugih podnesaka te obavlja druge radnje u prekršajnim postupcima koje pokreće pučki pravobranitelj,
- izrađuje nacрте podnesaka te obavlja druge radnje u postupcima u kojima se pučki pravobranitelj može uključiti kao umješać na strani prijavitelja nepravilnosti,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Služba za komunikaciju, suradnju i promicanje ljudskih prava

Članak 11.

Služba za komunikaciju, suradnju i promicanje ljudskih prava:

- prati i analizira ostvarivanje zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj te promiče ljudska prava u javnosti,
- izrađuje nacрте preporuka, mišljenja, prijedloga i upozorenja,
- sudjeluje u izradi nacрта godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- provodi istraživanja i stručne analize iz područja ljudskih prava, na temelju podataka pučkog pravobranitelja i iz drugih izvora informacija,
- potiče i održava kontinuiranu suradnju pučkog pravobranitelja sa posebnim pravobraniteljima,
- potiče i održava kontinuiranu suradnju pučkog pravobranitelja s organizacijama civilnog društva, akademskom zajednicom, drugim institucijama i medijima,

- prikuplja i vodi dokumentacijsku građu, stručnu literaturu, sudsku praksu, pravna mišljenja i druge dokumente potrebne za rad pučkog pravobranitelja,
- organizira javne tribine, okrugle stolove, rasprave i svjetovanja za potrebe pučkog pravobranitelja,
- obavlja poslove odnosa s javnošću i suradnje s medijima, te pravodobno i redovito obavještava stručnu i opću javnost o aktualnim temama iz područja ljudskih prava,
- obavlja poslove osmišljavanja, uređivanja, ažuriranja i održavanja službene web stranice pučkog pravobranitelja te poslove vezane za aktivnosti pučkog pravobranitelja na društvenim mrežama,
- obavlja poslove međunarodne suradnje te priprema stručne podloge za nastupe pučkog pravobranitelja na međunarodnim forumima,
- obavlja savjetodavne i stručne poslove vezano uz suradnju s međunarodnih organizacijama, veleposlanstvima i misijama u Republici Hrvatskoj,
- potiče, koordinira i sudjeluje u provedbi projekata iz djelokruga pučkog pravobranitelja, u suradnji s različitim domaćim i međunarodnim partnerima,
- osmišljava i provodi edukacije iz područja ljudskih prava za razne ciljane društvene skupine,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Služba za opće poslove

Članak 12.

Služba za opće poslove:

- predlaže planove prijma, osposobljavanja i stručnog usavršavanja državnih službenika, prati njihovo ostvarivanje te obavlja druge poslove vezane uz službeničke odnose te upravljanje i razvoj ljudskim potencijalima,
- izrađuje prijedloge financijskog plana za proračunsku godinu te prati njegovo ostvarivanje i obavlja nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava,
- izrađuje prijedlog proračuna te obavlja poslove u svezi izvršavanja proračuna pučkog pravobranitelja; sastavlja, analizira i podnosi izvješća o trošenju proračunskih sredstava,
- unosi zahtjeve za isplatu proračunskih sredstava u sustav državne riznice,
- izrađuje financijska, statistička i ostala izvješća vezano uz isplaćene plaće,
- obavlja financijske poslove vezane uz provođenje projekata,
- surađuje s drugim tijelima državne uprave nadležnima za financije i unutarnju reviziju,
- obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na plan nabave i investicije,
- obavlja druge financijsko - planske i računovodstvene poslove, poslove nabave roba, radova i usluga,
- obavlja poslove uredskog poslovanja; zaprima pismena, pritužbe i druge dokumente i dostavlja ih u rad; obavlja poslove otpreme i čuvanja u pismohrani,

- upravlja urudžbenim zapisnikom i bazama podataka o pritužbama i drugim aktivnostima pučkog pravobranitelja
- organizira primanje stranaka i telefonsko komuniciranje s građanima
- obavlja opće, tehničke i druge pomoćne poslove
- obavlja poslove zaštite na radu i zaštite od požara i druge opće, tehničke i pomoćne poslove,
- skrbi o urednom i pravilnom održavanju i korištenju imovine, sredstava za rad, voznog parka te opremanju prostora Ureda pučkog pravobranitelja
- vodi evidencije o službenim iskaznicama iz članka 16. ovog Poslovnika
- sudjeluje u izradi nacrta godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- obavlja i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

III. RAD PUČKOG PRAVOBRANITELJA I ZAMJENIKA PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Zamjenici pučkog pravobranitelja

Članak 13.

Zamjenici pučkog pravobranitelja:

- upravljaju jednom ili više službi te osiguravaju redovito i pravilno obavljanje poslova unutar službe kojom upravljaju,
- prate pojavnosti diskriminacije i povreda ljudskih prava u okviru službe kojom upravljaju i sudjeluju u rješavanju najsloženijih predmeta,
- sudjeluju u radu kolegija pučkog pravobranitelja i osiguravaju stručnu pripremu vezano uz teme koje se na kolegiju raspravljaju,
- koordiniraju i sudjeluju u izradi nacrta godišnjih i posebnih izvješća Hrvatskom saboru,
- po ovlasti pučkog pravobranitelja, obavljaju preglede mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode, kojima je ograničena sloboda kretanja te mjesta u kojima su smještene ili borave pojedine skupine čija prava i slobode pučki pravobranitelj štiti,
- obavljaju i druge poslove po nalogu pučkog pravobranitelja.

Kolegij pučkog pravobranitelja

Članak 14.

- (1) Kolegij pučkog pravobranitelja čini pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici.
- (2) Iznimno, u radu kolegija mogu sudjelovati i savjetnici pučkog pravobranitelja.
- (3) Kolegij pučkog pravobranitelja:

- raspravlja i koordinira izradom godišnjeg plana rada,
- raspravlja o prijedlogu proračuna, financijskog plana i zaključnog računa pučkog pravobranitelja,
- raspravlja o nacrtu godišnjeg i posebnih izvješća kojeg pučki pravobranitelj podnosi Hrvatskom saboru,
- raspravlja o nacrtima akata koji predstavljaju poticaj za donošenje te izmjene i dopune zakona i drugih propisa koji se odnose na područje zaštite ljudskih prava i sloboda te osiguranje vladavine prava,
- raspravlja o nacrtu prijedloga za pokretanje ili sudjelovanje u kaznenim, prekršajnim ili disciplinskim postupcima sukladno Zakonu o pučkom pravobranitelju i posebnim zakonima
- raspravlja o prijedlozima podzakonskih propisa koje donosi pučki pravobranitelj,
- brine se za pravilnu i učinkovitu provedbu postupaka po pojedinačnim pritužbama, te raspravlja o posebno teškim slučajevima,
- osigurava postizanje najvišeg stupnja suradnje i komunikacije između službi,
- predlaže izgled i sadržaj službene iskaznice pučkog pravobranitelja, zamjenika pučkog pravobranitelja te državnih službenika i vanjskih članova za potrebe pregleda mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode ili kojima je ograničena sloboda kretanja odnosno mjesta u kojima su smještene ili borave pojedine, posebno osjetljive skupine za čiju je zaštitu od diskriminacije nadležan pučki pravobranitelj,
- raspravlja o kandidatima za članove Savjeta za ljudska prava,
- predlaže teme o kojima će raspravljati Savjet pučkog pravobranitelja za ljudska prava te raspravlja o strateškim smjernicama i drugim prijedlozima Savjeta,
- predlaže temeljna načela uredskog poslovanja Ureda pučkoga pravobranitelja,
- obavlja i druge poslove od značaja za rad pučkog pravobranitelja.

Članak 15.

Pučki pravobranitelj ili zamjenici pučkog pravobranitelja sazivaju sastanke radi uspješnog obavljanja poslova iz svog djelokruga, usklađivanja rada i drugih važnih pitanja za rad pučkog pravobranitelja.

Službena iskaznica

Članak 16.

(1) Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici imaju službenu iskaznicu.

(2) Službena iskaznica sadrži fotografiju i podatke o identitetu, a koristi se za dokazivanje položaja pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika pred službenim osobama tijela državne vlasti, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: državna tijela).

(3) Službenom iskaznicom pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici dokazuju imunitetna prava utvrđena člankom 93. Ustava Republike Hrvatske.

Članak 17.

(1) Državni službenici koje pučki pravobranitelj ovlasti za obavljanje pregleda mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode ili osobe kojima je ograničena sloboda kretanja i za obavljanje poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma, odnosno mjesta u kojima su smještene ili borave pojedine, posebno osjetljive skupine za čiju je zaštitu od diskriminacije nadležan pučki pravobranitelj, imaju službene iskaznice kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlast.

(2) Imenovani predstavnici udruga i akademske zajednice koji sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlast.

Članak 18.

(1) Pučki pravobranitelj odlukom određuje izgled i sadržaj službene iskaznice iz članka 16. te način njezina izdavanja i uporabe.

(2) O izdanim službenim iskaznicama iz članka 16. vode se evidencije čiji će sadržaj odlukom odrediti pučki pravobranitelj.

IV. ODREDBE O POSTUPANJU

Pritužbe i prijave nepravilnosti po kojima pučki pravobranitelj postupa

Članak 19.

(1) Pučki pravobranitelj razmatra pritužbe građana upućene radi ugrožavanja ili povrede ustavnih ili zakonskih prava i sloboda nezakonitim ili nepravilnim radom državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima.

(2) U skladu s posebnim zakonima, pučki pravobranitelj razmatra i pritužbe građana upućene radi diskriminacije, počinjene postupanjem državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima te pravnih i fizičkih osoba.

(3) U skladu s posebnim zakonom, pučki pravobranitelj ispituje i pojedinačne prijave o nepravilnosti u dijelu potrebnom za poduzimanje radnji iz svoje nadležnosti radi zaštite prava prijavitelja nepravilnosti od osвете, pokušaja osвете ili prijetnje osvetom poslodavaca kojima se ta prava ugrožavaju ili povređuju.

Članak 20.

Pučki pravobranitelj ne zastupa građane pred državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima, ne pruža pravnu pomoć i ne daje tumačenje zakona i drugih propisa.

Način podnošenja pritužbe i prijave nepravilnosti

Članak 21.

(1) Pritužba pučkom pravobranitelju može se podnijeti neposredno u pisanom obliku, poslati poštom, dostaviti u elektroničkom obliku ili usmeno izjaviti na zapisnik.

(2) Prijava nepravilnosti može se podnijeti u pisanom ili usmenom obliku, pri čemu:

- pisani oblik uključuje svaki oblik komunikacije koji osigurava pisani zapis,
- usmeno prijavljivanje je moguće telefonom ili drugim raspoloživim sustavima glasovnih poruka, a na zahtjev prijavitelja nepravilnosti i fizičkim sastankom u razumnom roku.

(3) Prijava nepravilnosti podnesena u usmenom obliku može se evidentirati na jedan od sljedećih načina:

- zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku, ili
- potpunim i točnim prijepisom razgovora koji izrađuju službenici odgovorni za postupanje s prijavom nepravilnosti.

(4) U slučaju iz stavka 3. točka 2. službenici odgovorni za postupanje s prijavom nepravilnosti ponudit će prijavitelju mogućnost provjere i ispravka prijepisa razgovora, kao i mogućnost potvrde točnosti potpisom.

Raspoređivanje predmeta

Članak 22.

(1) Zaprimitljene pritužbe i prijave nepravilnosti raspoređuju se u rad zamjenicima i službenicima u Uredu pučkog pravobranitelja.

(2) Ako prijavu nepravilnosti zaprime službenici ili namještenici Ureda pučkog pravobranitelja koji nisu nadležni za postupanje s prijavama, dužni su bez odgode i bez izmjena prijavu prosljediti službenicima nadležnima za postupanje po prijavama nepravilnosti, uz zaštitu identiteta prijavitelja i prijavljene osobe te podataka iz prijave.

(3) Nitko nema pravo dati podatke o službeniku kojemu je predmet raspoređen u rad.

Postupanje s nerazumljivim i nepotpunim pritužbama te prijavama nepravilnosti

Članak 23.

(1) Pritužba ili prijava nepravilnosti mora biti razumljiva i potpuna odnosno, mora sadržavati podatke potrebne za postupanje pučkog pravobranitelja.

(2) Ako je pritužba ili prijava nepravilnosti nerazumljiva ili nepotpuna, pučki pravobranitelj pozvat će pritužitelja odnosno prijavitelja nepravilnosti da u roku ne dužem od 30 dana pritužbu odnosno prijavu nepravilnosti uredi ili nadopuni.

(3) Ako pritužitelj ili prijavitelj nepravilnosti u ostavljenom roku ne postupi sukladno pozivu iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je odustao od pritužbe odnosno prijave nepravilnosti.

Postupanje s ponovljenom pritužbom ili prijavom nepravilnosti

Članak 24.

(1) Ako pritužitelj ponovo podnese pritužbu koja u odnosu na prethodno podnesenu ne sadrži nove činjenice, okolnosti ili dokaze, pučki pravobranitelj smatrat će takvu pritužbu riješenom stvari.

(2) Ako prijavitelj nepravilnosti ponovno podnese prijavu koja ne sadrži značajne nove informacije o povredama u odnosu na prethodnu prijavu u vezi s kojom su relevantni postupci okončani, a daljnje postupanje nije opravdano novim pravnim ili činjeničnim okolnostima, pučki pravobranitelj može obustaviti postupak.

(3) Pučki pravobranitelj obavijestit će podnositelja pritužbe ili prijavitelja nepravilnosti o razlozima iz stavka 1. i 2. ovoga članka zbog kojih njegovu pritužbu ili prijavu smatra riješenom stvari.

Postupanje po pritužbi ili prijavi nepravilnosti

Članak 25.

(1) Pučki pravobranitelj slobodno odlučuje hoće li pritužbu uzeti u razmatranje i u kojem opsegu.

(2) Kod odlučivanja o tome hoće li pritužbu uzeti u razmatranje te o opsegu razmatranja, pučki pravobranitelj osobito će imati u vidu:

- značaj, odnosno vrijednost zaštićenog dobra koje je povrijeđeno ili bi moglo biti povrijeđeno,
- mogućnost povrede prava većem broju osoba,
- način i okolnosti pod kojima je došlo ili može doći do povrede prava,
- ostale zakonske mogućnosti zaštite ugroženog prava.

(3) Po zaprimanju prijave nepravilnosti pučki pravobranitelj može:

- nakon izvršene procjene, odlučiti da je prijavljena nepravilnost očito nezatna te da ne zahtijeva daljnje postupanje,
- u slučaju velikog priljeva prijave, dati prednost prijavama o teškim nepravilnostima ili o nepravilnostima glede ključnih odredaba obuhvaćenih područjem primjene posebnog zakona.

Pučki pravobranitelj i postupak ocjene suglasnosti propisa s Ustavom i zakonom

Članak 26.

(1) Kada pučki pravobranitelj razmatra pritužbu radi povrede prava građana nastalih zbog primjene propisa o kojem je pred Ustavnim sudom pokrenut postupak za ocjenu njegove

suglasnosti s Ustavom i zakonom, pučki pravobranitelj zastat će s postupkom do donošenja odluke Ustavnog suda.

(2) Kada pučki pravobranitelj razmatra pritužbu radi povrede prava građana nastalih zbog primjene općeg akta o kojem je pred Visokim upravnim sudom pokrenut postupak ocjene njegove zakonitosti, pučki pravobranitelj zastat će s postupkom do donošenja odluke Visokog upravnog suda.

(3) Pučki pravobranitelj obavijestit će podnositelja pritužbe o razlozima iz stavka 1. i 2. ovoga članka zbog kojih je zastao s postupkom po njegovoj pritužbi.

Pučki pravobranitelj i postupak po ustavnoj tužbi

Članak 27.

(1) Kada pučki pravobranitelj razmatra pritužbu radi povrede ljudskih prava ili temeljnih sloboda zajamčenih Ustavom, zbog koje povrede je pritužitelj podnio i ustavnu tužbu Ustavnom sudu, pučki pravobranitelj zastat će s postupkom do donošenja odluke Ustavnog suda.

(2) Pučki pravobranitelj obavijestit će podnositelja pritužbe o razlozima iz stavka 1. ovoga članka zbog kojih je zastao s postupkom po njegovoj pritužbi.

Izvjeshće o slučaju

Članak 28.

(1) Po završetku ispitnog postupka službenik kojemu je predmet raspoređen u rad izradit će završni dopis koji se, sukladno Zakonu o pučkom pravobranitelju, smatra izvješćem o slučaju.

(2) Završni dopis pučki pravobranitelj dostavlja tijelu na čiji se rad pritužba odnosi i podnositelju pritužbe, odnosno prijavitelju nepravilnosti .

(3) Završni dopis o slučaju u kojem nije utvrđena povreda prava osobe lišene slobode ili osobe kojoj je ograničena sloboda kretanja pučki pravobranitelj dostavlja samo podnositelju pritužbe.

Članak 29.

Tijekom rada na pojedinom predmetu, službenik je dužan voditi računa o svim ovlastima pučkog pravobranitelja koje, osim iz Zakona o pučkom pravobranitelju, proizlaze iz posebnih zakona te cjelovito rješavajući predmete postupati učinkovito, pravodobno i u najboljem interesu pritužitelja.

Iniciranje donošenja i izmjene zakona i drugih propisa

Članak 30.

(1) Pučki pravobranitelj može ukazati Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske na potrebu donošenja i izmjene zakona i drugih propisa radi zaštite ljudskih prava i sloboda te osiguravanja vladavine prava.

(2) Pučki pravobranitelj samostalno odlučuje hoće li se uključiti u izradu ili izmjenu zakona, podzakonskog akta ili drugog propisa, a u suradnji sa stručnim nositeljem i po svojoj procjeni, može sudjelovati u radu stručnih radnih skupina.

(3) Radi osiguravanja standarda zaštite prava čija je zaštita u nadležnosti pučkog pravobranitelja te vladavine prava, pučki se pravobranitelj može uključiti u postupak donošenja ili izmjene propisa tijekom javne rasprave ili u postupku pred Hrvatskim saborom.

Praćenje stanja ljudskih prava i sloboda iz nadležnosti pučkog pravobranitelja

Članak 31.

(1) Pučki pravobranitelj prati stanje ljudskih prava i sloboda čija je zaštita u njegovoj nadležnosti na temelju zaprimljenih pritužbi, prijava nepravilnosti, izvješća, analiza i publikacija državnih tijela i organizacija civilnog društva; analiza i publikacija međunarodnih organizacija te na temelju informacija objavljenih putem medija.

(2) Na temelju prikupljenih saznanja, pučki pravobranitelj ukazuje na potrebu poduzimanja mjera te planira i provodi promotivne aktivnosti usmjerene na zaštitu prava i sloboda i suzbijanja diskriminacije čija je zaštita u njegovoj nadležnosti.

Istraživanja i analize

Članak 32.

(1) Pučki pravobranitelj provodi i objavljuje istraživanja i analize vezano uz ljudska prava i slobode čija je zaštita u njegovoj nadležnosti.

(2) Istraživanja i analize izrađuju se primjenom različitih istraživačkih metoda, a temeljem pritužbi građana te ostalih dostupnih izvora informacija,

(3) Na osnovu podataka prikupljenih istraživanjima i analizama pučki pravobranitelj odlučuje o poduzimanju drugih mjera iz svoje nadležnosti.

Suradnja s organizacijama civilnog društva

Članak 33.

(1) U svome radu Pučki pravobranitelj surađuje s organizacijama civilnog društva.

(2) Suradnja s organizacijama civilnoga društva provodi se kroz zajedničko organiziranje javnih rasprava, zajedničke aktivnosti podizanja javne svijesti o značaju pojedinih ljudskih prava čija je zaštita u nadležnosti pučkog pravobranitelja, suradnju na posebnim projektima te vezano uz pojedine slučajeve povrede ljudskih prava i sloboda iz nadležnosti pučkog pravobranitelja.

IV. NAČIN PLANIRANJA POSLOVA

Članak 34.

(1) Poslovi pučkog pravobranitelja utvrđuju se godišnjim planom rada, kojeg donosi pučki

pravobranitelj.

(2) Godišnji plan rada sadrži opći prikaz zadaća i poslova, podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti, a koji su vezani uz opće i posebne ciljeve sadržane u strateškim planovima za trogodišnje razdoblje, te podatke o najznačajnijim rizicima koji mogu utjecati na realizaciju postavljenih ciljeva.

V. RADNO VRIJEME I PRIJAM STRANAKA

Radno vrijeme Ureda pučkog pravobranitelja

Članak 35.

(1) Radno vrijeme Ureda pučkog pravobranitelja, kao i uredovno vrijeme za primanje građana uređuje se Pravilnikom o unutarnjem redu Ureda pučkog pravobranitelja.

(2) Vrijeme određeno za primanje građana objavit će se na vidnom mjestu pri ulazu u Ured pučkog pravobranitelja te na internetskim stranicama pučkog pravobranitelja.

Članak 36.

Građane primaju pučki pravobranitelj, njegovi zamjenici i savjetnici.

VI. UREDSKO POSLOVANJE

Članak 37.

(1) Uredsko poslovanje u Uredu pučkog pravobranitelja obuhvaća skup pravila i mjera o postupanju s pismenima, njihovu primanju i izdavanju pismena, njihovoj evidenciji i dostavi u rad, obradi, korištenju, otpremanju, čuvanju, izlučivanju i predaji nadležnom arhivu ili drugom nadležnom tijelu.

(2) Upisnik predmeta pučkog pravobranitelja vodi se sustavom rednih brojeva za svaku kalendarsku godinu, a sadrži: redni broj, datum i način zaprimanja podneska (neposredno, telefonski, pismeno ili elektroničkom poštom), ime i prezime, adresu i broj telefona pritužitelja, oznaku službenika ili zamjenika kojem je predmet raspoređen u rad, kratku oznaku sadržaja predmeta akta, oznake načina rješavanja i dovršenja predmeta, a može sadržavati i druge podatke značajne za praćenje općih pojava od interesa za pučkog pravobranitelja.

(3) Uredsko poslovanje u Uredu pučkog pravobranitelja, obrazac upisnika predmeta pučkog pravobranitelja i osnovne klasifikacijske skupine i podskupine predmeta po pojedinim područjima i djelatnostima pojedinih područja te prema stupnju tajnosti pobliže uređuje pučki pravobranitelj posebnom Odlukom.

VII. GODIŠNJE I POSEBNA IZVJEŠĆA PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 38.

(1) U skladu s obvezama koje proizlaze iz Zakona o pučkom pravobranitelju te posebnih zakona kojima su određene njegove ovlasti, pučki pravobranitelj podnosi cjelovito redovito godišnje izvješće Hrvatskom saboru.

(2) U izradi redovitog godišnjeg izvješća, sudjeluju pučki pravobranitelj, njegovi zamjenici i službenici i svi ostali zaposlenici Ureda pučkog pravobranitelja.

(3) Način izrade i sadržaj cjelovitog redovitog godišnjeg izvješća utvrđuje kolegij pučkog pravobranitelja najkasnije do 15. prosinca tekuće godine.

Članak 39.

Redovito godišnje izvješće pučkog pravobranitelja Hrvatskom saboru, obavezno sadrži podatke iz članka 16. stavka 1. Zakona o pučkom pravobranitelju, podatke o obavljanju poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma, izvješće o pojavama diskriminacije te izvješće o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

Članak 40.

(1) Posebna izvješća Hrvatskom saboru, pučki pravobranitelj podnosi kada ocijeni da je došlo do ugroženosti ustavnih ili zakonskih prava građana ili diskriminacije većeg stupnja ili značaja. O izradi posebnih izvješća, pučki pravobranitelj odlučuje samostalno i neovisno i nitko mu ne može davati naloge o temi, načinu pisanja ili rokovima za izradu posebnog izvješća.

(2) U izradi posebnih izvješća o radu sudjeluju pučki pravobranitelj, zamjenici pučkog pravobranitelja, te službenici Ureda koje odredi, ovisno o područjima rada.

(3) Način izrade i sadržaj svakog posebnog izvješća poblize utvrđuje kolegij pučkog pravobranitelja.

VIII. SAVJET ZA LJUDSKA PRAVA

Ustroj

Članak 41.

(1) Savjet za ljudska prava pučkog pravobranitelja ima osam članova:

- 2 predstavnika organizacija civilnog društva,
- 2 predstavnika nacionalnih manjina,
- 2 predstavnika akademske zajednice i
- 2 predstavnika medija.

(2) U radu Savjeta za ljudska prava sudjeluju i zamjenici pučkog pravobranitelja.

(3) Prema potrebi pučki pravobranitelj može na sjednicu Savjeta pozvati i osobe koje po njegovoj ocijeni mogu dati doprinos u promicanju određenih ljudskih prava i sloboda.

Izbor članova Savjeta

Članak 42.

- (1) Članove savjeta za ljudska prava bira pučki pravobranitelj
- (2) Pučki pravobranitelj, na svojim internetskim stranicama i putem sredstava javnog priopćavanja objavljuje poziv za predlaganje kandidata za članove u Savjetu.
- (3) Kandidati se ističu isključivo za područje u kojem djeluju i svatko može istaknuti samo po jednog kandidata za člana Savjeta.

Članak 43.

Članovi Savjeta dužni su redovito prisustvovati sjednicama Savjeta, a nedolazak su dužni unaprijed opravdati.

Ovlasti Savjeta

Članak 44.

Savjet za ljudska prava sudjeluje u radu pučkog pravobranitelja savjetovanjem i predlaganjem strateških smjernica radi:

- promicanja ljudskih prava i sloboda,
- osiguravanja kontinuirane suradnje pučkog pravobranitelja u području ljudskih prava i sloboda s civilnim društvom, akademskom zajednicom i medijima
- razmatranja drugih pitanja značajnih za promicanje ljudskih prava.

Sjednice Savjeta

Članak 45.

- (1) Sjednice savjeta za ljudska prava saziva pučki pravobranitelj.
- (2) Redovite sjednice Savjeta održavaju se najmanje dva puta godišnje, u pravilu u drugom i četvrtom tromjesečju.
- (3) U slučaju potrebe, pučki pravobranitelj može u svako doba zakazati sjednicu Savjeta

Članak 46.

Član Savjeta za ljudska prava može, vezano uz teme iz nadležnosti Savjeta i u svojstvu člana, istupati u javnosti samo uz prethodni dogovor s pučkim pravobraniteljem.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

Danom stupanja na snagu ovog Poslovnika prestaje važiti Poslovnik o radu pučkog pravobranitelja (»Narodne novine«, broj 71/97).

Članak 48.

Ovaj Poslovnik, nakon potvrđivanja od Hrvatskog sabora, objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom objave.

POSLOVNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA POSLOVNIKA PUČKOG PRAVOBRANITELJA („Narodne novine“, br. 19/23)

Članak 10.

Ovaj Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika pučkog pravobranitelja, nakon potvrđivanja od strane Hrvatskog sabora, objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu osmoga dana od dana objave.